

1973

SPRAVODAJ

2

SLOVENSKEJ SPELEOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

SPRAVODAJ
Slovenskej speleologickej spoločnosti
Liptovský Mikuláš

Číslo 2
1973

Vydalo Múzeum slovenského krasu
Liptovský Mikuláš

Redakčná rada : PhDr. Juraj Bárta CSc
PhMr. Štefan Roda
RNDr. Dušan Kubíny
Dr. Štefan Homza
Ing. Peter Štefanča
Jozef Sucháň

Výkonný redaktor : Ing. Mikuláš Erdös

Grafická úprava : Ján Moličiak

Správa z Valného zhromaždenia SSS

V máji t.r. sa uskutočnilo v Liptovskom Mikuláši Valné zhromaždenie SSS, ako vyvrcholenie jeho štvorročnej existencie. Členovia aj pozvaní hostia sa v hojnom počte zúčastnili bilancovania dosiaľ vykonanej činnosti SSS. V slávnostnom prostredí si so záujmom vypočuli hodnotenie predsedu SSS RNDr. Dušana Kubínyho, ktorý vymenoval dosiahnuté výsledky, významné úspechy, ku ktorým sa dopracovali v jednotlivých oblastných skupinách. Pripomenul aj veľké možnosti a dobré podmienky, ktoré vytvára naša spoločnosť, naše nadriadené orgány pre realizovanie smelých plánov v rámci speleologického prieskumu. Dosiahnuté výsledky umožnili hodnotenie úrovne jednotlivých skupín a vzájomné porovnanie aktivity v prieskumnej činnosti. Boli vytýčené aj plány a predsavzatia do ďalšieho funkčného obdobia. Do ďalších rokov môžeme počítat ešte s väčšími perspektívami a možnosťami pre činnosť v rámci SSS. Na Valnom zhromaždení sa riešili aj otázky organizačné. Boli dohodnuté niektoré zmeny a úpravy v Stanovách, ktoré majú slúžiť k lepšej organizovanosti a k získaniu väčších odborných znalostí. Charakter a poslanie VZ SSS najlepšie vystihuje uznesenie ktoré bolo na záver jednohlasne schválené zúčastneným členstvom.

(M. E.)

Uznesenie z Valného zhromaždenia Slo -
venskej speleologickej spoločnosti zo dňa
12. mája 1973

1./ Valné zhromaždenie SSS schvaľuje:

- a/ prednesenú správu o činnosti za I. funkčné obdobie 1970-73. Správa komentuje pozitívnu činnosť orgánov a členov, čím sa Spoločnosť v podstatnej miere podieľala na rozvoji slovenského jaskyniarstva a na rozvoji hodnôt s celospoločenským významom.
- b/ Schvaľuje správu revíznej komisie za uplynulé ukončené obdobie.
- c/ Súhlasí s doporučenými zmenami a doplnkami k Stanovám SSS.
- d/ Súhlasí so zrušením členstva v SSS neaktívnych členov v zmysle predloženého a odsúhlaseného návrhu.
- e/ Schvaľuje kolektívne členstvo SSS v Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV v Nitre.

2./ Valné zhromaždenie ukladá predsedníctvu
dôsledne realizovať prednesený návrh
a program pre druhé funkčné obdobie:

- a/ V prieskumnej činnosti zamerať sa na komplexné riešenie výskumných a prieskumných úloh, ktoré v rámci svojich možností zabezpečí MSK.
- b/ b./ Dôsledne uplatňovať zásady ochrany krasových území a javov, pretože tieto aj v budúcnosti budú slúžiť širším spoločenským potrebám.

- c/ Spoločnosť musí zvyšovať doterajší trend zdokonaľovania odbornosti členov.
- d/ d./ Spoločnosť musí svoje výsledky práce aktívnejšie publikovať a propagovať.
- e/ e./ Vzhľadom na zvýšené nebezpečenstvo v lokalitách výskumu je nutné dodržiavanie bezpečnosti práce, tieto doplňovať a kontrolovať.
- f/ f./ Vzhľadom na rozsah činnosti SSS bude potrebné rozšíriť spoluprácu s politickými, spoločenskými a odbornými organizáciami.
- g/ g./ Vzhľadom na nové smery v medzinárodnej organizácii jaskyniarstva zabezpečiť zastúpenie členov SSS vo všetkých významnejších speleologických inštitúciách a orgánoch.
- h/ h./ V medzinárodnej spolupráci rozvíjať predovšetkým styky so speleologickými organizáciami socialistických krajín.

3./ Valné zhromaždenie doporučuje novému predsedníctvu :

- a/ Vytvoriť a zaktivizovať činnosť odborných komisií.
- b/ Aspoň raz ročne zvolávať predsedníctvo s účasťou zástupcov všetkých oblastných skupín.

4./ Predsedníctvo SSS sa rozširuje :

o 1 náhradníka. Taktiež sa rozširuje aj kontrolná a revízna komisia.

Predseda a riadiace zložky SSS

Valné zhromaždenie SSS na svojom zasadnutí dňa 12.5.1973 v Liptovskom Mikuláši zvolilo predsedníctvo pre nové funkčné obdobie. Na svojom prvom zasadnutí dňa 32.6.1973 určilo nové predsedníctvo nasledovné rozdelenie jednotlivých funkcií :

Predseda : RNDr. Dušan Kubíny, Banská Bystrica, Tr.SNP 32

Podpredseda : Ing. Arpád Abonyi, Rožňava, Belákova 1610

Tajomník : Alfonz Chovan, Liptovský Mikuláš
Múzeum slovenského krasu

Pokladník : Jozef Novotný, Spišská Nová Ves
Borovského 9

Členovia predsedníctva :

Ing. Ivan Cebecauer, Bratislava,
Sibírska 53

Jozef Jirásek, Spišská Belá,
Petzvalova 15

Emil Kavalír, Trenčianske Teplice,
Električná 12

Ing. Peter Štefanča, Rožňava,
Štefánikova 1655

Doc.Dr. Ján Turkota CSc, Bratislava,
Kadnárova55

Náhradníci :

Ing. Milan Koreň, Východná 334, okr.
Lipt. Mikuláš

Emil Kováčik, Čachtice, Podzámska
81, okr. Trenčín

Kontrolná a revízna komisia :

Predseda : Michal Baumgarter, Dobšinská
ladová jaskyňa, okr. Rožňava
Členovia : Miroslav Frydrych, Liptovský
Mikuláš, ul. 1.mája 159/a
Jozef Sucháň, Valaská, Za ulicou,
okr. Banská Bystrica.

Rozhodnutím Valného zhromaždenia bolo predsedníctvo rozšírené o Zdenka Hochmutha, ktorý je náhradníkom predsedníctva a o Miloša Greisela, ktorý je náhradníkom revíznej komisie.

Odborná komisia historicko-názvoslovná

Predseda : PhDr. Juraj Bárta CSc

Odborná komisia metodicko-dokumentačná

Predseda : Ing. Ján Tulis

Určila sa aj nová redakčná rada Spravodaja

Výkonný redaktor : Ing. Mikuláš Erdős,
Košice, Tr.Sov.arm.58

Členovia redakčnej rady :

PhDr. Juraj Bárta CSc, Nitra,
Archeologický ústav SAV
PhMr. Štefan Roda, Rožňava
RNDr. Dušan Kubíny, Banská Bystrica
Dr. Štefan Homza, Bratislava,
Ministerstvo kultúry SSR,
Suvorovova 16
Ing. Peter Šefanča, Rožňava
Jozef Sucháň, Valaská

Grafická úprava : Ján Močiliak

Boli upresnené aj jednotlivé oblastné skupiny. Určili sa aj ručiteľia skupín s tým, aby jeden ručiteľ nemal na starosti viac ako 2 oblastné skupiny

Oblastná skupina č.1 - Košice-Jasov

Vedúci : Gabriel Székely, Košice, Mlynárska
23, ručiteľ : Ing. Mikuláš Erdős

Oblastná skupina č.2 - Spišská Nová Ves

Vedúci : Ing. Ján Tulis, Spišská Nová Ves,
Hviezdoslavova 1/10, ručiteľ :
Ing. Ján Tulis

Oblastná skupina č.3 - Rožňava

Vedúci : p.g. Ondrej Rozložník, Rožňava,
Mierová 1586, ručiteľ : Ing. Arpád
Abonyi a PhMr. Štefan Roda

Oblastná skupina č.4 - Spišská Belá

Vedúci : Jozef Jirásek, Spišská Belá,
Petzvalova 15, ručiteľ : RNDr.
Ladislav Novotný

Oblastná skupina č.5 - Gemer-Licince

Vedúci : Ing. Svätopluk Kámen, Tisovec,
Francisciho 1126, ručiteľ : Ing. Kámen

Oblastná skupina č.6 - Tisovec

Vedúci : Ferdinand Jirmer, Brezno, Lichardova
39, okr. Banská Bystrica, ručiteľ :
RNDr. Kubíny

Oblastná skupina č.8 - Východná

Vedúci : Ing. Milan Koreň, Východná č.334, okr.
Liptovský Mikuláš, ručiteľ : Alfonz
Chovan

Oblasťná skupina č.9 - Liptovský Mikuláš

Vedúci : RNDr. Pavol Mitter, Liptovský
Mikuláš, MSK, ručiteľia : RNDr.
Mitter a St.Šrol, MSK

Oblasťná skupina č.10 - Liptovský Trnovec

Vedúci : Jaroslav Jurčo, Liptovský Trnovec,
okr. Liptovský Mikuláš

Oblasťná skupina č.11 - Dolný Kubín

Vedúci : Ján Brodňanský, Dolný Kubín,
Medzihradská 96/155, ručiteľ :
Zdenko Hochmuth

Oblasťná skupina č.12 - Ružomberok

Vedúci : Zdenko Hochmuth, Ružomberok, Dončo-
va 11, ručiteľ : Zdenko Hochmuth

Oblasťná skupina č.13 - Slovenská Lupča

Vedúci : Ladislav Dobiš, Slovenská Lupča,
Partizánska 12, ručiteľ : Ferdinand
Jirmer

Oblasťná skupina č.14 - Zvolen

Vedúci : Petr Hipman, Detva - Sídlisko, Bl. 41,
okr. Zvolen, ručiteľ : Dr. Mitter

Oblasťná skupina č.15 - Harmanec

Vedúci : Jozef Babjak, Dolný Harmanec č.21,
okr. Banská Bystrica, ručiteľ :
RNDr. Kubíny

Oblasťná skupina č.16 - Terchová

Vedúci : Adam Vallo, Terchová 225, okr.
Žilina, ručiteľ : p.g. J. Halaš

Oblasťná skupina č.17 - Dubnica n/V

Vedúci : Milan Velič, Nová Dubnica, MLB
9/20, ručiteľ : Ing. Ivan Cebecauer

Oblasťná skupina č.18 - Trenčianske Teplice

Vedúci : Emil Kavalír, Trenčianske Teplice, Električná 12,
ručiteľ : Ing. Ivan Cebecauer

Oblasťná skupina č.19 - Dolné Orešany

Vedúci : Pavol Nemček, Dolné Orešany 251, okr. Trnava,
ručiteľ : RNDr. Jakál

Oblasťná skupina č.20 - Bratislava

Vedúci : Ing. Ivan Cebecauer, Bratislava, Sibírska 53, ručiteľ :
Dr.Št. Homza

Oblasťná skupina č.21 - Uhrovec

Vedúci : Štefan Čukan, Uhrovec, Partizánska 108, okr.
Topolčany, ručiteľ : RNDr. Bárta CSc

Oblasťná skupina č.22 - Čachtice

Vedúci : Emil Kováčik, Čachtice, Podzámčie 81, okr. Trenčín,
ručiteľ :p.g. J. Halaš

Oblasťná skupina č.23 - Blatnica

Vedúci : Jozef Feriančík, Blatnica 62, okr. Martin, ručiteľ :
RNDr. Pavol Mitter

Oblasťná skupina č.24 - Slovinaky

Vedúci : Ing. Otto Stettner, ZB Slovinaky
GMO, okr. Spišská Nová Ves,
ručiteľ : Ing. Tulis

Oblasťná skupina č.25 - Prievidza

Vedúci : Vladimír Švec, Prievidza 1527 A/3, ručiteľ : RNDr.
Jozef Jakál

Oblasťná skupina č.26 - Hlohovec

Vedúci : Pavol Pestún, Hlohovec, ul. 9.mája č.2, ručiteľ : pg
Milan Liška

Oblasťná skupina č.27 - Zlaté Moravce

Vedúci : prof. Ivan Meňhart, Zlaté Moravce,
Gymnázium J. Kráľa, okr. Martin,
ručiteľ : PhDr. Juraj Bárta CSc

K dočasným Bezpečnostným predpisom
pre členov SSS

Zvýšené úsilie našej spoločnosti a riadiacich orgánov o bezpečnosť pracujúcich pri práci, sa prejavilo rozsiahlou reorganizáciou a rozšírením pôsobnosti banských úradov v oboch častiach nášho štátu. Do pôsobnosti banských úradov bude zaradená aj rozsiahla činnosť v speleológii a vôbec práce súvisiace s jaskyňami. Zložitostou spôsobili, že banské úrady prevzmú dozor zatiaľ len nad 26 sprístupnenými jaskyňami Československu. Kompetencia bezpečnostných predpisov banského úradu sa bude vzťahovať len na tie to jaskyne a na s nimi spojené údržbárske, prevádzkové, technické a sprístupňovanie práce. Podľa uskutočnenej dohody vypracuje

Slovenský banský úrad v budúcom období rozsiahly návrh celoštátnych bezpečnostných predpisov, ktorý sa bude vzťahovať na všetky práce v speleologickej spoločnosti.

Aktuálnosť a potreba bezpečnostných predpisov pre speleologický prieskum však nedovolili ďalej čakať a ďalej sa spoliehať našich jaskyniarov pri dodržaní zásad bezpečnostných predpisov pri speleologickom prieskume.

Preto musela sa táto otázka riešiť dočasnými bezpečnostnými predpismi pre pracovnú činnosť členov SSS. Predsedníctvo poverilo vypracovaním dočasných bezpečnostných

predpisov Ing. Erdős, pracovníka Múzea slovenského krasu, aby zhrnul všetky stránky všeobecnej terénnej speleológie a vypracoval praktický návod k zamedzeniu a zabráneniu tých najbežnejších úrazov a nebezpečí, s ktorými sa môžu stretávať členovia oblastných skupín. Vypracovaný návrh bol konzultovaný a recenzovaný RNDr. Mitterom, A. Chovanom a Ing. Lalkovičom.

Pre urýchlené zoznámenie členstva s týmito predpismi, rozhodlo sa predsedníctvo zaradiť jeho text do 2. a 3. č. Spravodaja a venovať mu celý stránkový rozsah.

Uvedený predpis platí a je záväzný pre všetkých členov SSS. Vedúci oblastných skupín sú povinní uskutočniť školenie členov a zoznámiť ich s textom týchto predpisov.

O školení sa vyhotoví písomný záznam, ktorý každý poučený člen oblastnej skupiny podpíše.

Len po splnení týchto podmienok sa môže pokračovať v ďalšej pracovnej činnosti v rámci plánovaných úloh a len tom prípade môže uplatniť nárok na poistenie.

Ing. Mikuláš Erdős

Slovenská speleologická spoločnosť

Bezpečnostné predpisy pre členov SSS

Vypracoval : Ing. Mikuláš Erdös
Múzeum slovenského krasu

Slovenská speleologická spoločnosť pod dohodu s nadriadenými orgánmi - Ministerstvom kultúry SSR, Správou slovenských jaskýň a Múzeom slovenského krasu - vydáva internú vyhlášku o bezpečnosti práce pri speleologickom prieskume a pracovnej činnosti vôbec, pre svojich členov. Tieto bezpečnostné predpisy sú dočasné a platia do vyriešenia kompetencie banskobezpečnostných orgánov nad speleologickým prieskumom a do vypracovania nových bezpečnostných predpisov Slovenským Banským úradom.

I

V š e o b e c n é u s t a n o v e n i a

§ 1 Rozsah platnosti vyhlášky

Rozsah a platnosť vyhlášky o bezpečnosti práce pri prieskumnej a pracovnej činnosti sa vzťahuje :

- na činnosť SSS na všetkých krasových alebo iných prírodných lokalitách, útvaroch podzemných či povrchových.
- na všetky objavené i neobjavené krasové útvary povrchové či podpovrchové, ktoré sú predmetom ochrany a na ktorých sú z podnetu MSK, SSJ či SSS započaté práce výskumné, prieskumné, otváracie a to umelými zásahmi alebo pozorovanie režimu útvarov krasových.
- Všeobecne na akcie, ktoré sú riadne naplánované v ročných plánoch v rámci dotyčnej oblastnej skupiny SSS.

§ 2 Spôsobilosť k výkonu prieskumných prác na krasových lokalitách

/1/ Prieskumné, či iné práce na krasových lokalitách môže vykonávať len riadny člen SSS telesne a duševne zdravý, ktorý splňuje všetky predpoklady, uvedené v Stanovách SSS.

/2/ Občania mladší ako 18 rokov, pokiaľ sú čakatelia členstva, môžu vykonávať prieskumné práce len s písomným súhlasom rodičov a len v sprievode riadneho člena SSS.

/3/ Spoluúčasť mladších osôb alebo nečlenov SSS na prieskumných akciách nie je prípustná.

/4/ Cudzí štátni občania, príležitostní hostia, hostia skupiny či SSS, môžu vykonávať prieskum krasovej lokality len so súhlasom MSK alebo v sprievode určeného člena SSS.

§ 3 Povinnosť zoznámenia sa s týmito bezpečnostnými predpismi

/1/ Pred započatím prieskumných prác na krasových lokalitách, musia byť účastníci všeobecne oboznámení s týmito alebo aj inými doplňujúcimi predpismi.

/2/ Za tým účelom uskutoční predsedníctvo v pravidelných intervaloch, ale najmenej raz do roka sústredenie vedúcich oblastných skupín, kde sa oboznáma s použitím, vysvetľovaním a dodržaním bezpečnostných predpisov.

/3/ Vedúci oblastnej skupiny alebo vedúci akcie pred každou akciou zhodnotí stručne účastníkom pripravovanú akciu z hľadiska bezpečnosti práce.

/4/ Vedúci oblastnej skupiny usporiada raz do roka sústreďenie, kde členstvo oboznámi s bezpečnostnými predpismi. Konanie tohto školenia zaznačí vedúci oblastnej skupiny do bezpečnostného denníka s menom školiteľa, dátumom, rozsahom školenia ako aj zoznamom zúčastnených členov SSS.

§ 4 Kontrola dodržiavanie bezpečnostných predpisov

/1/ Za kontrolu dodržiavania bezpečnostných predpisov zodpovední vedúci oblastnej skupiny, resp. vedúci konkrétnej akcie.

/2/ Účastníci akcie sú povinní dodržiavať pokyny a príkazy vedúceho akcie a nimi sa riadiť.

/3/ Dozor a kontrolu nad dodržiavaním bezpečnostných predpisov v krasových útvaroch vykonáva spravidla ručiteľ oblastnej skupiny, pokiaľ to neurčí inak predsedníctvo SSS.

/4/ Predsedníctvo SSS prostredníctvom ručiteľa oblastnej skupiny môže kedykoľvek zastaviť práce na krasovej lokalite, ak zistilo nedodržanie týchto bezpečnostných predpisov alebo ak nastala na pracovisku situácia, ktorá ohrozuje zdravie a život účastníkov.

II

P r i e s k u m k r a s o v ý c h j a v o v

§ 5 Ohlasovacia povinnosť

/1/ Prieskumné a iné terénne práce môžu členovia SSS vykonávať len po splnení ohlasovacej povinnosti.

/2/ Oblastná skupina ohlásí chystané zámery v ročnom pláne skupiny, kde sa uvedie : termín započatia a ukončenia prác, rozsah prác, očakávané výsledky, nutné zásahy do prírodného režimu lokality a bezpečnostné opatrenia na pracovisku počas obdobia do započatia povrchových prác.

/3/ S prieskumnými prácami sa môže započat a ich uskutočňovanie je možné len po odsúhlasení ročného plánu predsedníctva SSS, či MSK.

/4/ Predsedníctvo SSS je povinné zaujať stanovisko k plánovaným akciám a k materiálnemu zabezpečeniu chystaných akcií.

/5/ V odôvodnených prípadoch môže MSK dodatočne zahrnúť do plánu aj také akcie, ktoré neboli v schválenom ročnom pláne.

§ 6 Charakter prieskumnej činnosti v teréne

/1/ Činnosť jaskyniara v teréne sa dá rozdeliť do troch veľkých skupín :

- práce na povrchu
- prieskumné práce vo vodorovnej členitých jaskyniach
- prieskum zvislých sústav, čiže priepastí

/2/ Charakter bezpečnosti práce na povrchu v krasovom teréne nie je príliš zložitý a zhoduje sa so zásadami náročnejšej turistiky

/3/ Väčšina činnosti jaskyniara sa odohráva v horizontálnej členitých jaskyniach, na ktorú sa musí najviac sústrediť pri zaistení bezpečnosti.

/4/ Situácia sa komplikuje v podzemných priestoroch, ak prieskum je dlhodobý, t.j.

nepretržite viac ako jednodňový. V tom prípade treba riešiť okrem pracovnej činnosti aj všetky základné fyziologické a ľudské potreby /spanie, stravovanie, smenovosť členov, hygienické potreby, psychologické ťažkosti z dlhodobého pobytu a iné/.

/5/ Najnebezpečnejším a najzávažnejším spôsobom speleologickej činnosti je prieskum zvislých sústav, čiže priepastí. Tento spôsob prieskumu vyžaduje veľké sústredenie a prísne dodržanie zásad bezpečnosti. Vyžaduje dobré technické vybavenie, výbornú fyzickú zdatnosť zúčastnených členov, dobrú organizáciu a dobrú kolektívnu spoluprácu celej skupiny.

/6/ Zliezanie priepastí má byť výsadou len tých najlepších, fyzicky zdatných a pre členov starších ako 18 rokov.

/7/ Okrem uvedených spôsobov činnosti, vyskytujú sa najmä v poslednej dobe špeciálne druhy prieskumných prác, ktoré sú výsledkom zavedenia novej techniky v jaskyniach. Sú to trhacie práce pri rozrušovaní horniny a potápačský prieskum podzemných, vodou zaliatych priestorov. Tieto práce sú viazané na znalosť modernej techniky a na prísne technologické predpisy. Uvedené práce nesmie nikto bez špeciálnych znalostí a predpísaného oprávnenia v jaskyniach používať.

§ 7 Zákaz vstupu jednej osoby do podzemia

/1/ Vstup jednej osoby do podzemných priestorov za účelom vykonávania akéhokoľvek druhu prác sa zakazuje.

/2/ Najmenší počet účastníkov bol určený predsedníctvom SSS na 3 osoby, z toho aspoň jeden riadny člen SSS a 2 čakatelia.

/3/ Výnimku tvoria záchranné práce, pri ktorých počet osôb závisí od druhu a charakteru záchranných prác.

§ 8 Bezpečnostný denník

/1/ Vedúci oblastnej skupiny je povinný založiť pre skupinu bezpečnostný denník.

/2/ Do bezpečnostného denníka sa uvedie dátum školenia sústredeného členstva v zmysle §3 ods.4 tejto vyhlášky, meno školiteľa a rozsah školenia s podpismi zúčastnených členov skupiny.

/3/ Do bezpečnostného denníka sa uvedú taktiež záznamy z akcií, pri ktorých bolo uskutočnené školenie s bezpečnostnou tematikou alebo pri ktorých došlo k zjavnému nedodržaniu bezpečnostných zásad.

/4/ Bezpečnostný denník musí byť uložený u vedúceho oblastnej skupiny a má byť k dispozícii ručiteľovi skupiny ako aj kontrolným orgánom z predsedníctva SSS.

§ 9 Hlásenie závažných skutočností

/1/ Vedúci oblastnej skupiny, či poverený vedúci akcie, je povinný okamžite ohlásiť každú závažnú skutočnosť pri prieskume, ktorá by znemožnila, brzdila ďalší prieskum alebo ohrozovala zdravie či životy pracovníkov.

/2/ K závažným skutočnostiam patria nielen náhlejšie zmeny stavu či bezpečnosti prostredia ale aj skutočnosti, ktoré by spôsobili poškodenie skutkového stavu v podzemí /napr.

archeologické nálezy, nálezy kostí, zatarasenie ďalšej cesty kvapľovou výzdobou, nutnosť zničenia kaskád, vodopádov pri prieskume a pod./.

/3/ Takáto závažná skutočnosť sa musí okamžite hlásiť podľa stupňa závažnosti ručiteľovi alebo predsedníctvu SSS do Liptovského Mikuláša alebo priamo zainteresovaným organizáciám v zmysle vydaných pokynov /napr. Archeologickým ústav SAV v Nitre, SUPSOP Bratislava a pod./.

/4/ V prípade náhlej závažnej skutočnosti s charakterom bezprostredného nebezpečja, treba okamžite vykonať opatrenia na opustenie pracoviska.

/5/ Závažné skutočnosti taktiež musia byť zaznamenané do bezpečnostného denníka s uvedením mena nahlasujúcej osoby, dátum a stručného opisu závažnej skutočnosti.

/6/ Ďalšie pokračovanie prieskumných prác môže povoliť len ručiteľ skupiny, zástupca predsedníctva SSS či MSK po vykonaní prehliadky pracoviska a po realizácii opatrení k odstráneniu závad, ktoré by mohli ohroziť ďalšiu prácu na lokalite.

§ 10 Úrazy v podzemí

/1/ V prípade úrazu na pracovisku je skupina povinná sa riadiť a dodržiavať ustanovenia zák.č.174/1968 Zb. a zák.č.182/69 Zb.

/2/ SSS usporiada v príležitostných školeniach alebo jaskyniarskych týždňoch školenie o praktickom postupe pri úrazoch.

/3/ Postupne bude vypracované celkové hodnotenie úrazov v podzemných priestoroch spolu so všetkými zvláštnosťami svojho

prostredia ako aj návody k poskytnutiu prvej pomoci či záchrany.

§ 11 Vyhodnocovanie prieskumných prác SSS z hľadiska bezpečnosti

/1/ SSS je povinné raz do roka vyhodnotiť vykonanú prácu v rámci Spoločnosti aj z hľadiska bezpečnosti práce.

/2/ Toto vyhodnotenie môže byť aj súčasťou celkovej správy o činnosti SSS.

III

Komuniká c i a komuni ka čné cest y

§ 12 Vstup do podzemných priestorov členmi skupiny

/1/ Skupina pracujúca na určenej lokalite môže vstúpiť do podzemných priestorov len pri dodržaní týchto podmienok:

- ak vedúci akcie je už dlhoročným jaskyniarom alebo aspoň riadnym členom SSS,
- v zložitých prípadoch /členitosť priestorov, časovonáročný prieskum, nebezpečie ohrozenia prírodnými živlami, najmä vodným tokom/ si nechávajú na povrchu jedného člena zabezpečovacej služby, ktorý má byť podrobne zoznámený s pracovnými zámermi a časovým plánom skupiny ako aj s podrobnými inštrukciami ako sa zachovať v prípade aktuálnosti nebezpečenstva.

/2/ V každom prípade je však vedúci oblastnej skupiny či vedúci samotnej akcie)

povinný zanechať na dohovorenom mieste (v mieste bydliska, alebo na MNV či ZNB) písomný zámer návštevy lokality a čas predpokladaného nárastu z lokality.

/3/ Ak skupina navštevuje už známe a preskúmané lokality, obvykle skupinu tvorí minimálny počet 3 členov.

/4/ Na prieskum dosiaľ neznámych alebo príliš členitých priestorov sa skupina primerane rozšíri a to v závislosti od prostredia.

/5/ Členovia akcie musia byť riadne oblečení a vybavení osvetlením ako aj ďalšími potrebnými doplnkami, vyplývajúcimi z charakteru priestorov a akcie.

/6/ Výstroj a vybavenie musí bezpodmienečne skontrolovať vedúci akcie pred započatím akcie či zostupu.

§ 13 Spôsoby prekonávania zvislých úsekov

/1/ Zliezanie zvislých úsekov v podzemných priestoroch realizujeme len v tom prípade, ak nie sú in možnosti a cesty k uskutočneniu požadovaných prieskumných prác.

/2/ Krátke šikmé úseky (úseky sklonu 30-65°, suťové kužele, svahy do dĺžky 15 m) sa zliezajú spravidla bez rebríka a event. s vlastným jednoduchým istením istiaceho lana.

/3/ Úseky s úklonom väčším ako 65° sa už považujú za úseky kolmé a podľa toho sa ich prekonanie organizuje.

/4/ Kolmé úseky do 5 m sa doporučujú zliezať zlaňovaním (bez istenia), krátkymi rebríkmi alebo v prípade užších priestorov len

s využitím užších priestorov len s využitím obvyklej lezeckej techniky. Tieto úľavy neplatia, ak je predmetný krátky úsek v členitých podmienkach (súčasťou vysokej steny či priepasti, členíte prostredie, nad vodnou plochou a pod.).

/5/ Kolmé úseky nad 5 m ale menej ako 40 m sa môžu zliezať rebríkmi pevnými alebo najviac používaným spôsobom, rebríkmi lanovými.

/6/ Rebríky lanové sa používajú polyvinilové alebo iné špeciálne rebríky z rôzneho pevného materiálu, najviac však s oceľovými lankami.

/7/ Vzdialenosť priečky nesmie prekročiť hodnotu max 3 vzdialenosti na jeden meter dĺžky rebríka.

/8/ Po rebríku sa má liezť kľudne a s pravidelnými zábermi. Umožňuje sa tak lepšia spolupráca s istiacim hore, ktorý môže tak rytmicky priťahovať istiace lano a pomáhať tak lezúcemu pri lezení.

/9/ Spôsoby lezenia sa používajú rôzne podľa individuálnych skúsenosti. Doporučuje sa napr. lezenie pri stene čelne, s priamo vloženými špičkami obuvi, pri odstavenom rebríku od steny, striedavým našľapovaním špičkou a pätou do jednotlivých priečok rebríka alebo lezenie v bočnej polohe rebríka so striedavým našľapovaním sprava a zľava.

/10/ Pri lezení v previse alebo uprostred priepasti sa doporučuje zatažiť rebrík dole alebo vhodným spôsobom zaistiť event. rozkývaniu rebríka s lezúcim.

/11/ Povrazové rebríky musia mať nosnosť najmenej 300 kp.

/12/ Pri zliezaní po rebríku nesmie liezť súčasne viac ako jedna osoba.

/13/ Počas transportu ani lezenia sa nesmie nikto zdržiavať pod rebríkom alebo v dosahu padajúcich predmetov.

/14/ Prvolezec v smere dole aj hore by mal byť viacročný jaskyniar alebo člen, ktorý pozná najlepšie lokalitu či pracovisko.

/15/ Prekonávanie hĺbky nad 5m zlaňovaním sa nedoporučuje, nakoľko nie sú spoľahlivo vyriešené spôsoby bezpečného a jednoduchého výstupu pracovnej skupiny a tento spôsob okrem turistickej návštevy zvislých priestorov neumožňuje takmer žiadnu manipuláciu a vykonávanie potrebných pracovných úkonov /mapovanie, meranie, odber vzoriek a pod./.

/16/ Zliezanie zvislých úsekov lanom sa povoľuje len osobám, ovládajúcim zásady istenia. O tom sa presvedčí vedúci akcie pred zostupom alebo špeciálnych tréningových zrazoch. Pri výcviku sa najviac sústreďí na polohu istiaceho úväzku okolo hrudníku.

/17/ Nikdy neviažeme istiace lano a samotný rebrík na rovnaký bod /napr. ten istý strom, skalný výstupok, stĺp a pod./.

/18/ Doporučuje sa prekonávať väčšie hĺbky ako 40 m už pomocou vrátku alebo iného vhodného technického zariadenia.

/19/ Tieto zariadenia musia byť spoľahlivé, overené úradnými orgánmi alebo osvedčené v speleologickej praxi. O overovacích skúškach musí byť vystavený úradný certifikát.

/20/ Každý vrátok /rumpál/ musí mať rohatku so západkou pre smer dopravy hore a spoľahlivé brzdy jedno alebo dvojčelustové. Ručný vrátok obsluhujú najmenej 2 členovia.

§ 14 Istenie

- /1/ V zásade sa prísne zakazuje prekonávať akékoľvek úseky kolmé, hlbšie ako 5 m bez istenia alebo samoistenia.
- /2/ Istí sa vždy jednotlivo a v sede cez plece alebo pomocou mechanických zariadení.
- /3/ Istenia sa musia použiť aj pri všetkých prípravných prácach v tesne blízkosti ústia priepasti na povrchu /budovanie premostenia, vrátku, čistenie ústia apod./.
- /4/ Každý zostupujúci sa naväzuje tesne pod ramenami úväzom, ktorý znemožňuje vyklížnutie. Pevnosť a polohu úväzu vždy prekontroluje iný účastník.
- /5/ Môžu sa tiež použiť iné úväzy a traky, ktoré sú bezpečnejšie a pohodlnejšie hlavne pri vypadnutí.
- /6/ Na istiace lano je treba sa napojiť pomocou karabiny ešte na povrchu v blízkosti istenia mimo priepastí. Zásadne sa zakazuje napájať sa na istiace lano až na rebríku v zvislej polohe.
- /7/ Taktiež odpojenie sa z istiaceho lana po výstupe na povrch sa uskutoční až po dosiahnutí bezpečnej vodorovnej polohy pred priepastou.
- /8/ Zakazuje sa pri zostupe do priepasti posledný krátky úsek zoskočiť aj s istiacim lanom.
- /9/ Pri výstupe členov z priepasti /alebo transport hore/ nezhadzujeme nikdy istiace lano v neusporiadanom rozvinutom stave, ale zatažíme koniec istiaceho lana a tak ho púš-

ťame do potrebnej hĺbky alebo ho usporiadame do tvaru lasa.

/10/ Na transport materiálu sa použije istiace lano event. staršie vyradené lano z bežného použitia.

/11/ Po dosiahnutí dna istiacim lanom, presvedčíme sa odtiahnutím istiaceho lana od rebríka dole, či sa neprevlieklo istiace lano cez priečky rebríka.

/12/ Ak predsa len istiace lano je nedopatrením prevlečené cez priečky rebríka, je nutné upozorniť povrch dohovorenou signalizáciou. Závada sa odstráni opätovným vytiahnutím a pustením istiaceho lana. Ak je lezúci už na rebríku a závada zistí až tesne pri priečky, vyviaže sa dočasne karabínami priami k rebríku, po dobu odstránenia závady. Musí však dohovorenou signalizáciou upozorniť povrch, aby istiace lano nenapínali a uvoľnili. Ak nie sú pripravené pomocné karabíny na vyviazanie dočasné, musí sa lezúci vrátiť na najbližšiu plošinu a odtiaľ zariadiť odstránenie závady.

/13/ Za tým účelom sa doporučuje na istiace hrudníkové lanko pripevniť rezervné karabíny, ktorými počas odistenia z istiaceho lana a vyvlečenia je účastník dočasne istený priamo na rebrík.

/14/ Toto priame istenie na rebrík sa používa aj pri namáhavých hĺbkových výstupoch na odpočinok.

/15/ Pri použití rumpálu, či vrtáku, a to najmä keď ťažisko lana je pomerne ďaleko os okraja priepasti, ale mechanizmus spúšťania je na okraji priepasti, v tom prípade

spúšťaný sa sedadlom musí chrbtom „naskočiť“ do centra spúšťania, nikdy neuskutočnime tento postup bez pomocného istenia. Na stupujúca osoba z oboch strán dvomi lanami, ktoré účastníka postupne spúšťajú do centra hlavného lana. Po zaujatí kludnej polohy spúšťaný člen sa zaistí pripevnením istiaceho lanka na hlavné istiace lano a len potom sa odviaže z tohto pomocného istenia z oboch strán.

/16/ V určitých prípadoch sa doporučuje, aby spúšťaný člen sa bránil proti roztočeniu sedadla palicou, ktorou sa odráža od zvislej steny.

/17/ Ak sú skúmané priestory príliš hlboké, môže sa použiť vrátok s oceľovým lankom na celú hĺbku, ovšem istiace lano sa použije obyčajne dlhé len okolo 60-80 m. V tom prípade styk /nastavenie/ istiacich lán musí byť vhodne vyriešený tak, aby spúšťaný člen sa prehodil z istiaceho lana na druhé buď samostatne alebo na vhodne upravenom mieste zaistiť službukonajúceho člena, ktorý pri tomto prehadzovaní asistuje. Signalizácia s povrchom pre všetky situácie, je dohodnutá dopredu. Pri tomto riešení je nutné v pravidelných intervaloch striedať službukonajúceho u nastavenia.

§ 15 Signalizácia pri zvislej doprave

/1/ Pri zliezaní zvislých otvorov musia sa členovia na rôznych výškových úrovniach dohovoriť zvukovou či inou vhodnou signalizáciou pre spúšťanie, vyťahovanie, zaistenie a istenie.

/2/ So spôsobom signalizácie musia byť členovia predom oboznámení a musí to byť zapísané do Bezpečnostného denníka.

/3/ Z dôvodu hladkého priebehu zvislej komunikácie a počuteľnosti signalizácie, musí byť na povrchu absolútny klud a ticho. Rozprávajú jen istený a istiaci člen. Povelý a pokyny odovzdávajú po slabikách.

/4/ Za bezpečnosť na povrchu u priepasti zodpovedá istiaci člen.

/5/ Pre uľahčenie signalizácie, obzvlášť v členitých a hlbokých priestoroch, používajú sa malé prenosné vysielacky.

§ 16 Bezpečnosť ciest v podzemí

/1/ Cesty a komunikácie v podzemí musia byť bezpečné, aby neohrozovali zdravie a životy prieskumníkov.

/2/ O bezpečnosti komunikácie v podzemí /visiace bloky, čerstvé trhliny, odlomené kvaple, tenké sintrové kôry a pod. /sa presvedčí prvý člen výpravy, prvolezec, väčšinou vedúci akcie. Toto nebezpečenstvo je obzvlášť aktuálne po odstrele.

/3/ Pri prekážke komunikácie vodnou hladinou je treba sa presvedčiť o rozlohe a druhu vodnej hladiny a dopredu určiť spôsob komunikácie v smere postupu ako aj návratu.

§ 17 Schôdza v nebezpečných miestach

/1/ Ak sú v podzemných priestoroch obzvlášť nebezpečné až havarijné miesta, ktoré bezprostredne ohrozujú život prieskumníkov /čerstvý zábal, bloky pred utrnutím,

uvoľnený strop, hlinené valy apod./, môžu sa takéto úseky zakázať pre bežnú komunikáciu v podzemných priestoroch pre prieskumníkov. V takých miestach sa chodí vždy jednotlivo za sebou.

/3/ Z týchto dôvodov bežnej orientácie, nedoporučuje sa návšteva cudzej skupiny bez prítomnosti a sprievodu znalca miestnych pomerov a situácie.

/4/ Smer lezenia po vodorovne členitých priestoroch sa uskutoční podľa individuálnych a zaužívaných skúsenosti. Poloha hlavou napred sa doporučuje len v tom prípade, ak sú úseky /plazivky/ dostatočne priestranné, prehľadné a dá sa v priebehu úseku event. aj otočiť a sú v nich výškové sklony len smerom hore.

/5/ Ak sú na úseku /plazivke/ veľké výškové spády, doporučuje sa liezť nohami napred a to tak, aby bola neustála kontrola aj osvetlenie priestorov, kam sa lezie.

§ 18 Získanie informácii o vodnom režime

/1/ Ak sa vyskytuje na lokalite voda tečúca alebo stojatá a to dočasná alebo stála, musia byť všetky dostupné informácie o ceste a režime vody sledované.

/2/ Musia byť sledované prítokové resp. výtokové pomery vyvieračiek v podzemí aj na povrchu Starostlivo sa musia sledovať pravidelne sa opakujúce úkazy na vodnom režime a ich priame súvislosti, aby mohli byť využiteľné pre samotný prieskum.

/3/ Je treba sledovaním hydrologických, resp. hydrogeologických pomerov vôd v čase

zmien ročných období získať dostatočné množstvo informácií pre bezpečnú realizáciu prieskumu.

/4/ Pri prieskume lokality s výskytom vody a reálnym nebezpečím zatopenia priestorov /najmä však pri prieskume ponorných jaskýň, odstavením ponorových vtokov/, musí ostať na povrchu službukonajúci člen skupiny s dohovoreným a účinným signálom pre upozornenie členov výpravy pre náhlu zmenu počasia, event. Na priame nebezpečenstvo zatopenia podzemných priestorov. V niektorých prípadoch sa môžu na túto signalizáciu používať aj telefónne prístroje.

§ 19 Plavba po vodných hladinách

/1/ K plavbe po vodnej hladine pri prieskume sa pristupuje len v najnutnejšom prípade.

/2/ Vodná hladina sa prekonáva gumovými, či gumotextilnými člnami, nikdy nie nafukovacími matracmi

/3/ Pri prekonávaní vodných hladín musia byť taktiež najmenej 3 členovia.

/4/ Ak je minimálny počet členov, zabezpečí sa preprava cez vodnú hladinu, resp. návrat prázdneho člna účinným spôsobom, napr. pretiahnutím pomocou povrazu.

/5/ Pri prekonávaní vodnej plochy s nekludnou hladinou /vlnenie na hladine, prítok vodného prúdu, prieskum blízko vodopádu/, musia mať účastníci nepremokavé obleky a osvetlenie so suchými článkami.

§ 20 Farbenie vody

/1/ Potreba farbenia vody v priebehu prieskumných prác sa musí taktiež naplánovať v rámci riadneho pracovného plánu skupiny. Potreba farbenia sa musí konzultovať s ručiteľom skupiny. Musí sa prekonzultovať druh a množstvo použitia farbiacej látky, ako aj najúčinnějšía technológia pre dané prostredie jaskyne.

/2/ Pre farbenie vodných zdrojov, či podzemných tokov alebo vyvieračiek na povrchu sa môže použiť len taký organický či anorganický chemický prostriedok, ktorý nie je zdraviu škodlivý a nespôsobí dlhotrvajúce znečistenie vody, pri ktorom by došlo k uhynutiu živočíchov či vegetácie.

./.

V tomto čísle sme uverejnili tri kapitoly dočasných bezpečnostných predpisov. V ďalšom 3.č. Spravodaja uverejníme tieto ustanovujúce kapitoly:

- IV. Osobné ochranné pomôcky pri prieskume
- V. Ochrana krasového prostredia
- VI. Technické zásahy a stavebné práce pri prieskume
- VII. Streľmajstrovské práce /trhacie práce/
- VIII. Zdravotnícka starostlivosť
- IX. Záverečné ustanovenia

Žiadame každého vedúceho oblastnej skupiny aj členov SSS aby sa dôkladne zoznámili s týmto predpisom.

A k t u a l i t y

Jaskyne vyhlásené za chránené prírodné výtvory

Ministerstvo kultúry SSR vyhlásilo v spolupráci so Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave v nedávnej minulosti niektoré jaskyne na Slovensku za „chránené prírodné výtvory“, aby ešte viac zabezpečilo ochranu jaskýň a zachovanie tohto prírodného bohatstva národa aj ďalším generáciám. Ochrana sa týka turistami najviac navštevovaných jaskýň, najmä sprístupnených. Sú to jaskyne: Demänovské, Stanišovská jaskyňa, jaskyňa Domica, Gombasecká jaskyňa, Krásnohorská jaskyňa /Buzgó/, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Jaskyňa Milada, Ardovská jaskyňa, Medvedia jaskyňa, Jasovská jaskyňa, Čachtická jaskyňa, Bystrianska jaskyňa, Harmanecká jaskyňa a jaskyňa Driny. V týchto jaskyniach bude popri turistickej prevádzke realizovaný aj pravidelný výskum pracovníkmi ochrany prírody. Vyhlásené body zahrňujú v sebe nielen ochranu samotných jaskynných priestorov, ale aj ochranné pásmo v okolí, ktoré na povrchu logicky vyplýva z polohy priebehu celého predmetného jaskynného systému. V ochrannom pásme nie je dovolené uskutočňovať žiadne zásahy, ktoré by mali rušivý vplyv na prirodzený režim jaskyne, realizovať otváracie lomové práce, viezť energetické siete a uskutočňovať prieskum či výskum bez vedomia riadiaceho orgánu. Dozor nad ochranou týchto

vyhlásených jaskýň vykonáva SSJ za metodickéj pomoci SUPSOP-u.

Maľby staré 20.000 rokov !

Vedeckí pracovníci známeho Monackého múzea prehistorickej antropológie objavili v jaskynnom systéme blízko francúzko-talianskych hraníc ďalšie jaskynné kresby pračloveka. Vek kresieb, maľovaných na veľkých balvanoch jaskyne, odhadujú vedci až na 20 tisíc rokov. Vo výskume jaskyne, ktorá sa nachádza medzi Monte Carlom a pohraničnou osadou Menton, sa pokračuje.

Podzemné priestory pod Egerom.

Severomaďarské mesto Eger, známe predovšetkým svetoznáмым vínom a svojimi vinnými pivnicami, má ďalšiu atrakciu. Zistilo sa, že pod mestom sa tiahnu dlhé km podzemných chodieb, ktoré sú čiastočne vytvorené ľudskou rukou, ale sú aj prírodného pôvodu. O existencii týchto priestorov sa síce vedelo už dávnejšie, ale v poslednej dobe prejavilo sa množstvo prípadov prepädania niektorých domov a komunikácie. Preto Geologický ústav v spolupráci s Vysokou školou a Uhoľným revírom spracovávajú mapu nespočetných prepletených chodieb pod mestom. Boli započaté aj záchranné práce pre podchytenie najviac ohrozených miest a podzemných priestorov, vyplnenie alebo spevnenie betónovými injekciami. Dĺžka všetkých chodieb, ktoré ako vieme, boli využívané v dobe chýrneho a márneho obliehania egerského hradu Turkami, sa odhaduje na viac ako 100 km. Je zaujímavé, že podzemné priestory sa nevytvorili vo vápenci, ale

v ryolitových tufoch, čiže v hornine sopečného pôvodu. Steny chodieb rozrušili pravdepodobne podzemné vody.

Veľké ohnisko neandertáľca v jaskyni

Sovietski geológovia našli v Azyšskej jaskyni v Azerbajdžane veľké, pomerne zachovalé ohnisko neandertáľskeho človeka. Predpokladá sa, že toto ohnisko je staré okolo 250 tisíc rokov. So svojim priemerom 7 metrov patrí medzi najväčšie dosiaľ nájdené ohniska neandertáľca.

Bulharskí jaskyniari do priepasti Pierre Saint Martin

Bulharskí jaskyniari, osmelení peknými výsledkami v priepastiach Talianska a Francúzska, chystajú sa na ďalšiu, nemenej významnú akciu - do slávnej priepasti Pierre Saint Martin v Pyrenejach vo francúzsko - španielskom pohraničí. Nie sú tu prvý krát. Uskutočnili v priepasti už roku 1969 prieskum, pri ktorom objavili v nižších partiách úzke miesto, ktoré viedlo do hlbších priestorov ako dovtedy známe dno priepasti. Pretože toto miesto je o -219 m hlbšie ako dno inej francúzskej priepasti Gouffre de Berger, súperenie týchto dvoch francúzskych jaskynných obrov pokračuje. Pri spomenutej akcii bol prekonaný aj hĺbkový ženský rekord. Anna Typarková - bulharská jaskyniarka zostúpila spolu s jaskyniarmi do týchto hĺbkových priestorov.

Nová bezpečná štôľňa k novým jaskyniam v Moravskom krase

Geografický ústav ČSAV v Brne započal s druhou etapou výskumu nových objavených

priestorov v Moravskom krase. V rámci týchto prác z dna Pustého žlebu razenie novej štôlne do Amatérskej jaskyne, ktorá umožni bezpečný a pohodlný vchod do nových priestorov s bohatou kvaplovou výzdobou. Jaskynný systém sa tak zapojí do komplexného vedeckého výskumu jaskynných systémov v Moravskom krase.

Výstava Československé jaskyne

V júni t.r. bola slávnostne otvorená v olomouckom Vlastivednom ústave výstava fotografií s názvom Československé jaskyne, ktorá má byť predzvestou blížiaceho sa 6. Medzinárodného speleologického kongresu, ktorý sa koná v Československu. Na vkusne inštalovanej výstave sú ukážky záberov zo všetkých sprístupnených alebo významných jaskýň v Československu a zoznamuje aj s výsledkami výskumu v krasových oblastiach u nás. Výstava bude v dobe konania kongresu obohatená o ďalšie zábery zo zahraničných jaskýň.

/M. E./

Prírastky speleologickej knižnice

MSK

Január - máj 1973

ČSSR

Krásy Slovenská, č.1 - 5/1973

Annotationes zoologicae et botanicae, č.71 -
86, 87 - 89Geodetický a kartografický obzor, č.1 -
4/1973

Spravodaj Slovenský raj, č.4/1971

Archeologické rozhledy, č.1-3/1973

Spravodaj SSS, č.4/1972

Acta geologica et geographica Universitatis
Comenianae Geologica č.24/1972Sborník geologických věd - Paleontologie -
Řada P sv.15/1973Sborník geologických věd - Geologie - Řada G
sv.24/1972Sborník geologických věd - Západné Karpaty -
Rad ZK, sv.16,17/1972 - Slovensko 2
PrírodaBárta, J.: Die Grundaspekte der urgeschicht-
lichen Höhlenbesiedlung in der
Slowakei / separát z Abhandlungen
des V.Int.Kongresses für Spel.,
Stuttgart 1969

Pamiatky - Príroda, č.5,6/1972

Slovenská archeológia, XX/2-1972

Ochrana přírody, č.9,10/1972, č.1,2/1973

Věstník ÚÚG, č.1,2/1973

Geografický časopis, č.1/1973

Důlní měračství v socialistických zemích

- Zprávy Čs. společnosti archeologické -
 suppl. 6, sešit 1/1972
 Geologické práce - Správy 59
 Návod na úpravu geografického názvoslovia
 Sborník Československé společnosti
 zeměpisné, č.1/1973
 Bulíček, J.: Povrchové vody v Československú
 a jejich ochrana
 Nosek, M.: Metódy v klimatológii
 Staněk, V. - Svoboda, J.: Měřičské práce na
 stavbách
 Sattran, V. - Soukup, B.: Použití
 matematických metod v geologii
 Pačes, T.: Chemické rovnováhy v přírodním
 systému voda -- atmosféra
 Časopis pro mineralogii a geológii, č.1/1973
 Novinky literatury - Řada geologicko-
 geografická, č.6-10/1972
 Mineralia Slovaca, č.1/73

ANGLIA

Current Titles of Speleology 1972

BELGIA

- - - - -

BULHARSKO

Izvestija na Geografskijja institut, tom
 XV/1972
 Priroda, č.6/1972

FRANCIA

Spéléologie, č.75,76,77,78
 Spélunca, M.: č.1,2/1972, 3,4/1972
 Mainguet, M.: Le modelé des grés - Probléme
 généraux

GRÉCKO

Bulletin trimestriel de la Soci  t  
Sp  l  ologique de Gr  ce,  .5-8/1972

JUHOSL  VIA

Leški razgledi

Acta Musei Macedonici Scientarium
Naturalium,  .6-9/1971,  .1-3/1972

Fragmenta Balcanica Musei Macedonici
Scientarium Naturalium,  .18-
22/1971, a  .1-13/1972

Speleologi, ro .12-13, 14-15

Geografski zbornik, ro . 13/1972

MA ARSKO

Arrabona,  .14/1972

Annales historico-naturales Musei Nationalis
Hungarici, ro .LXIV/1972

Aggtelek

Fodor, I.: A Baradla- s az Abaligati barlang
l  gnedvess  g viszonyai

Fodor, I.: Adatok a K rpat-medence jegesbar-
lanfjainak mikrokl m j hoz

Szab , Z.: Eigenheiten der morphogenetischen
Entwicklung des Karstreliefs und der
Hohlen in Ungarn

F ldrajzi kozlem nyek,  .2-3/1972

Symposium on Karst - Morphogenesis -
International Geographical Union
1973

NDR

Mitteilungsblatt Der H hlenforscher,
c.4/1972, c.3/1971

Neue Museumskunde, c.1/1973

Abandlungen und Berichte des
Naturkundemuseums, Band 46/1971

Archiv für Naturschutz und
Landschaftforschung, c.1-4/1972,
c.1/1973

NSR

Mitteilungen des Verbandes Deutscher Höhlen-
und Karstforscher, c.3/1972,
c.4/1972, c.1-2/1973

Natur und Museum, c.1-2/1973, c.3-4/1973,
c.5/1973

Natur und Heimat, c.1/1973

POLSKO

Rocznik Polskiego Towarzystwa
geologicznego, č.4/1972

Kwartalnik geologiczny, č.4/1972, č.1/1973

Prace Muzeum Ziemi, č.20/1972

Minvielle, P.: W glab Ziemi

Biuletin periglacialny, č.21/1972

Kolasinska, J.: Morfogenetyczne objawy
mróznego klimatu...

PORTUGALSKO

Speleo, č.6/1972

Espeleo-noticias, č.2/1972

RAKÚSKO

UIS - Bulletin, č.2/1972

Die Höhle, č.4/1972

RUMUNSKO

Ocotirea naturii, č.1,2/1972

Studii geologie cuaternarului

Studii hidrogeologie

Studii si cercetári de geofizica aplicata

Studii de chimie - Prepararea minereurilor

Dări de seamă de Spéologie „Émile Racovitză”
Tome XI/1972
Revue Roumaine de Géologie, Géophysique et
Géographie, č.2/1972

ŠVAJČIARSKO

Stalactite, č.2/1972
Knuchel, F.: Färbung des unterirdischen
Abflusses der Schrattenfluh (LU)
Bibliographie spéléologique nationale -
Suppl no.1/1972
Revue Suisse de Zoologie, č.2,8,9,32/1972

ŠVÉDSKO

Grottan, č.4/1972

ŠPANIELSKO

Trabajos de Geologia, č.4/1971, č.5/1972

ZSSR

Stratigrafia tom LXIII, výpusk 2/1972
Čikišev, A.G.: Metodi izučenia karsta
Deržavnij prirodnavčij muzej

USA

Caves and Carst, č.4,5/1972
NSS News, č.10,11/1972, č.1-4/1973
Natural history, č.10/1972, č.1-4/1972
International Journal of Speleology, č.1,2/72
Mammoth Cave and Flint Ridge System
connected

KANADA

Cahiers de Géographie de Québec, č.39/1972

VENEZUELA

Boletín de la Sociedad Venezolana de
Espeleología, č.2/1971
Unbani, Fr.: Notas sobre la Cueva Walter
Dupouy - separát

JAPONSKO

Bulletin of the National Science Museum,
č.2/1972

OBSAH

	Str.
Správa z valného zhromaždenia	
SSS.....	3
Uznesenie z Valného zhromaždenia	
SSS zo dňa 12.mája 1973.....	4
Predsedníctvo a riadiace zložky	
SSS.....	6
K dočasným Bezpečnostným predpisom pre členov SSS.....	11
Bezpečnostné predpisy pre členov	
SSS.....	13
Aktuality.....	32
Prírastky speleologickej knižnice	
MS, január - máj 1973.....	36
Obsah.....	43

S P R A V O D A J
Slovenskej speleologickej spoločnosti
č.2/1973

Vydalo Múzeum slovenského krasu, Liptovský
Mikuláš v rámci vnútroústavných informácií
pre spolupracovníkov v náklade 600 kusov

Tlač : Tlačiarne SNP Liptovský Mikuláš